

प्लीत्वा, प्लाययित्वा, पिप्लीषित्वा, पेप्लीयित्वा ;
 संप्लीय, संप्लाय्य, प्रपिप्लीष्य, प्रपेप्लीय्य ;
 प्लायम् २, } प्लाययित्वा २, } पिप्लीषम् २, } पेप्लीयम् २ ; }
 प्लीत्वा २, } प्लाययित्वा २, } पिप्लीषित्वा २, } पेप्लीयित्वा २. }

(1082) “प्लुङ् गतौ” (I-श्वदि:-953. सक. अनि. आत्म.)

प्लावक:-विका, प्लावक:-विका, पुप्लुषक:-षिका, ¹पोप्लुष्यक:-यिका,
²पुप्लावयिषक:-पिप्लावयिषक:-षिका ; इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि
 भौवादिकच्यवतिवत् (558) बोध्यानि । ³प्लव:-प्लवी, ⁴आप्लाव:-
⁵आप्लवः, प्यति-⁶आप्लाव्यः, ⁷परिप्लुष्य इत्यादीनि रूपाणि अस्य
 घातोर्भवन्तीति विशेषः ।

(1083) “प्लुष दाहे” (IV-दिवादि:-1115.1216. सक. सेद्. पर).[अ]

‘.....दाहकर्मणि ॥ प्लोषति प्लुष्यतीति स्तां, प्लुष्णाति स्नेहनादिषु ।’

(श्लो. 171-172) इति देवः ।

प्लोषक:-षिका, प्लोषक:-षिका, पुप्लुषिषक:-पुप्लोषिषक:-षिका,

1. यङन्तात् द्वित्वे ‘गुणो यङ्लुकोः’ (7-4-82) इत्यभ्यासस्य गुणे ‘अकृतसार्व-
 धातुकयोः—’ (7-4-25) इति दीर्घे च रूपमेवम् ।
2. प्यन्तात् सनि ‘सन्यङोः’ (6-1-9) इति द्वित्वे वृद्धधावादेशयोः अवर्णपरयणपरकत्वा-
 दभ्यासघटितोकारस्य, ‘भवति शृणोति द्रवति प्रवति प्लवति च्यवतीनां वा’ (7-4-81)
 इति पाक्षिके इकारे रूपद्वयम् । एवं सर्वत्र प्यन्तात् सनि प्रक्रिया ज्ञेया ।
3. पचादिषु (3-1-134) प्लुवद् इति पाठात् टित्त्वान्धीपि सित्रयां प्लुवी इति ज्ञेयम् ।
4. ‘विभाषाऽऽदि प्लुवोः’ (3-3-50) इति विभाषया घञ् भवति । घञभावे
 (88) अप्प्रत्ययः । एवं रूपद्वयं बोध्यम् ।
5. ‘भव्यगेयप्रवचनीयोपस्थानीयजन्याप्लाव्यापात्या वा’ (3-4-68) इति निपातनात्
 कर्तरि प्यत्प्रत्ययः ।
6. ल्यपि ‘युप्लुवोर्दीर्घच्छन्दसि’ (6-4-58) इति छन्दसि विषये दीर्घः । लोके तु
 आप्लुत्य इत्येव ।

A. ‘दूराप्लावं हनुमन्तं रामः प्रोचे गजाप्लवः॥’ भ. का. 7.47.

[अ] दिवादिष्वेव प्लुषधातुर्द्विवारं पठ्यते—पुषादावन्यत्र च । तत्र पुषादिपाठाद्
 अप्लुषत् इति अङ्गसिद्धिः फलम् । अन्यत्र तु, अप्लोषीत् इति सिचसिद्धिः
 फलमिति विशेषः । कृदन्तेषु तु द्वयोस्तुल्यतेत्यनोऽस्माभिरेकद्वौभयोरुपादानमादत्तम् ।